

Dopis: dobrodošli in se sprejemaje zasteni, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2,50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 22.

V Ptuj v nedeljo dne 1. junija 1913.

XIV. letnik.

„Jugoslovanski bratci“.

(Besede za premišljevanje).

Iz prvaškega časopisja je vse kipeče, pijano roždenje izginilo in le zakrivanje, tajeje go- očitnih jugoslovanskih ran je zdaj glavno obojstvenih slovenskih žurnalistov... Časi se spremenili, — vse lepe nade, ki so si jih dali gotovi hujšaki v svojem veleizdajalsko srce, so splavale po Savi in Dravi in vsega slamnatega ognja jugoslovanskega roždenja ostal je le kupček pepela...

Balkanski dogodki in vse iz njih izhajajoče posledice ter spletne posledice bile v nobenem oziru tako čudne, kakor so to mislili, upali in prerokovali slovenski klerikalci in narodnjaki. Zdaj delajo ti narodnjaki seveda navidezno sladke oblake, ki pa ne morejo prikriti njih srd, jezo in njih vso. Zdaj se zopet delajo s komedijansko spretnostjo za „dobre sinove Avstro-Ogrske“ in se zopet prilizujejo tistim vplivnim močim, ki so jih ravnokar za smehljaj Nikite Petra v srcu prodali. Po starem receptu mislijo, da bodo merodajni krogi zopet pozabili na njih grehe začasa balkanskih zmešnjav, da jih bodo zopet s političnimi dobrotami krmili in okreščali za bo- roždenje, kadar bo de treba zopet proti naši monarhiji rogoviliti...

Mislijo tako, — ali vsa poštena javnost ne skrbeči, da se zločine slovenskega prva- v času kriz balkanske vojne ne pozabi- ni!

Stvar je sledeča — in naše trditve doka- mo lahko s stoterimi govori slovenskih višjih in nižjih voditeljev in agitatorjev, s stoterimi listov ter lističev, ja celo s pridigami in dokumenti! — vsa stvar je torej sledeča: slovenski prvaki brez razlike strank so v teh mesecih prepričanja, da bodo 1. balkanski zavezniki Turčija po- maoma premagali in iz sveta iz- pravili ter med seboj razdelili; 2. združeni in edini ostali in ali pa s pomočjo Rusije ves Avstrije na Balkanu odpravili, ji zapri- lo, napravili ob Adriji pro- strešni in v Avstrijske vojne pristane in s degradirali našo monarhijo od stališča v lasti na stopinjo slabotne in brezpomembne; — 3. da bodo potem oslabi in bojazljivi, od vseh strani v- vražnikov obkroženi Avstriji teli najprve Bozno in Herce- vno, potem Hrvatsko in Slavo- ter Dalmacijo, končno pa še od „jugoslovanskega“ plemena v- vti tudi od Slovencev) zasedene krajine, Spodnje Štajersko in oško, Kranjsko, Primorsko, Srijjo itd.; s temi deželi da bodo pove- Srijjo in ustanovili novo „jugoslovansko“ — 5. da bodo konečno zdru- „Jugoslovane“, to pa narazvali-

nah uničenega in kakor Turčija razkosanega avstro-ogrskega cesarstva.

To so bile in so deloma še danes sanje slovenskih prvakov in v tem zmislu so tudi z najrazličnejšimi sredstvi hujskali ubogo, duševno zanemarjeno slovensko ljudstvo! — Kdo zamore to vtajiti? Kdo more tej trditvi oporekati? Vso nizkotno in smešno psovanje, v katerem tekmujeta slovenska klerikalna ter liberalna stranka, vso jezuitovsko zavijanje po- litičnih duhovnikov, ki poznajo od vse teologije le „moralo“ Lignorija, vso prebarvanje „jugo- slovanske“ karikature s črno-rumenim lakom, ne pomaga zoper to resnico prav ničesar...

Takšnja je stvar in takšnja ostanek!

Drugo vprašanje je, v koliko so se in v koliko se bodo v doglednem času te „jugoslovanske“ nade iz- polnile. Prav lahko trdimo, da je napravilo slovensko-prvaško prerokovanje in pričakovanje popolni bankrot. Vse je prišlo drugače, — edino eno se je uresničilo: v svoji notran- josti strohnela Turčija, ki se je menda vedno preveč na gotove „prijatelje“ zanašala, je res popolnoma poražena. Evropejske Tur- čije razven Konstantinopla in malega zemeljskega pasa danes ni več. To je res! Vse druge „jugoslovanske“ sanje pa so splavale po vodi, — vse, prav vse!

Evo zopet dokazi: Ad 1.: Med balkanskimi zavezniki, ki so prelivali kri svojih sinov za pokončanje Turkov, se je vnel takoj strupeni prepir, ko se je šlo za razdelitev plena. Vsakdo mora priznati, da je v balkanski vojni največ bulgarske krvi teklo in da bi brez Bulgarije Turčija z lahkoto čez vse ostale zavezničke triumfirala. Srbi in Grki so „zmagali“ večinoma čez gromade mrličov in čez neoborožene alban- ske ženske ter otroke. Zdaj pa hočejo ravno Srbi in Grki pogoltniti najmastnejšo jed, Bul- gari pa naj bi bili zadovoljni s kostmi. Tako stojimo danes skoraj pred novo balkansko vojno med Bulgari, Srbi in Grki. Vsa balkanska „zveza“ je torej razpadla, predno je svoj namen dosegla. In velike misli o konečnem kulturnem miru ter redu na Balkanu so, kakor sanje naših domačih slovenskih veleizdajalcev, splavale po vodi. — Ad 2.: Vsi poskusi panslavizma, postriči peruti avstrijski monarhiji, so se izjalovili. V naravnost neverjetni nesebičnosti, miroljub- nosti ter pravičnosti je Avstrija takoj v začetku balkanske vojne izjavila, da noče tam nikakoršnih zemeljskih pridobitev. Hladnokrvno je zato tudi trpela, da so naši sovražniki zavzeli preje turški sand- žak Novipazar, ki bi moral biti po vsej naravni in politični logiki avstrijska last. Ali Avstrija je tudi pravočasno izjavila in zahtevala, da Srbija ne sme dobiti pristana ob jad- ranskem morju, ker bi bil ta pristan le gnezdo protiaustrijske ruske zahrbtne politike. Avstrija je v drugi vrsti zahtevala, da se uresniči samostojna nova država Albanija, ki naj bi pre-

prečila, da „jugoslovanski“ sovražniki naše mo- narhije popolnoma ne obkrožijo. Avstrija je ko- nečno zahtevala, da se ustanovi to Albanijo tako, da bode za življenje in za gospodarsko- državni razvitek zmogla; zato ji je prisvojila trdnjavo Skutari. Zahtevala je, da kronani špekulant v Cetinju od Skutarija pepolno- ma odneha. V vseh teh svojih zahtevah je Avstro-Ogrska zmagala. In naša domovina ostaja nasproti pričakovanju slovenskih veleizdajalcev vevlast, ki je bila sicer vedno pospeševa- teljica evropejskega miru, ki pa nikdar ne bode trpela, da bi kak „Jugo- slovan“ njeno zastavo po blatu vlačil... Ad 3): Da je Avstrija v tej nevar- ni krizi, v kateri je imela pol sveta proti sebi, zmagala, popolnoma zmagala, zahvaliti je v prvi vrsti svoji za boj priprav- ljeni odločnosti, v drugi vrsti pa Nemčiji, katere zvestobo do naše monar- hije ne odpravi nobena zahrbt- nost. Ob zvestobi avstrijsko-nemške zveze, katero je v tej borbi tudi Italija popolnoma podpirala, razpršili so se vsi nevarni oblaki. Brez da bi napovedala vojno, morala je v zadnjih mesecih naša domovina prestati mnogo vojnih britkosti; in brez da bi prelivala kri, je zmagala v svojih, seveda skromnih zahtevah. Avstro-Ogrske niti živ vrag ne bode razkosal, — in tudi zeleno Štajersko ter prelepo Koroško ne bodo „jugoslovanski“ vele- izdajalci raztrgali... Mi ostanemo torej Stajerci in Korošci, mi ostanemo Avstriji, — in prepričani smo, da je tako naj- boljše, da je Avstrija za nas vse boljša mati, nego prisiljene bal- kanske mačehe...

Ali Avstrija je zmagala tudi v moralnem oziru. Mi nimamo v vojaštvu zverinskih požigal- cev in morilcev, kakor so se pojavili v sramoto človečanstva v armadah „jugoslovanskih“ brat- cev, mi nimamo vladarjev, katerim je kri tiso- čerih nedolžnih podanikov dovolj dobro sredstvo za umazane denarne spekulacije, naše kroglice ne streljajo na katoliške cerkve in sirotišnice in naši oficirji ne pijejo kri vladarjev... Ej ti „jugoslovanska“ kultura, kako si se razkrinkala v teh balkanskih zmešnjavah!... V znamenju križa si pričela to krvavo vojno in konečno si sama razbila ter pohodila ta križ... Srbi in Črnogorci so hujši nego Turki, — to sodbo so izrekli katoliški nadškofje in visoki duhovniki, in — prav so imeli...

Slovensko-prvaški voditelji imajo torej prav, da zdaj molčijo. Iz sovraštva zoper Avstrijo prodali in izdali so vključ vseh svoji navidezni pobožnosti katoliško vero in svojo domovino. Tega jim ne bode ne Avstri- ja, ne slovensko ljudstvo v Avstri- ji pozabilo.

Poznamo se, jugoslovanski bratci; poznamo se za večne čase...